

Tad būkite kantrūs, broliai, iki Viešpaties atėjimo /Jok 5.7a/

2009 m. kovas Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys Nr. 2 (90)
Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn.

Velykos

Šabui praėjus, Marija Magdalena, Marija, Jokūbo motina, ir Salomė nusipirko kvėpalų, kad nuėjusios galėtų Jėzų patepti. Labai anksti, pirmąją savaitės dieną, jos ateina saulei tekant prie kapo. Jos kalbėjosi tarp savęs: „Kas mums nuritins akmenį nuo kapo angos?“ Bet, pažvelgusios iš arčiau, pamatė, kad akmuo nuristas. O buvo jis labai didelis. Įėjusios į kapo rūšį, išvydo dešinėje sėdintį jaunuolį baltais drabužiais ir nustėro. Bet jis joms tarė: „Nenusigąskite! Jūs ieškote nukryžiuotojo Jėzaus Nazarėno. Jis prisikėlė, jo čia nebėra. Štai vieta, kur jį buvo paguldę. Eikite, pasakykite jo mokiniam ir Petru: jis eina pirma jūsų į Galilėją. Tenai jį pamatysite, kaip jis yra jums sakęs.“ Jos išėjo ir skubiai nubėgo nuo kapo, nes jas buvo pagavęs drebulys ir siaubas. Persigandusios jos niekam nieko nesakė. (Mk 16, 1-8)

Mielieji, broliai ir sesės, sulaukėme Velykų!

Ką mums reiškia ši bažnytinė šventė? Pasaulis su didžiuliu džiaugsmu liudija, kad Jėzus gyvas, prisikėlęs, kad Jis mūsų Viešpats, Valdovas ir Karalius. Kiekvienas tikintis krikščionis šią nuostabią šventę sieja su pačiu savimi. Kristus mirdamas ant kryžiaus kiekvieną asmeniškai palietė išgelbėjimu, Kristus prisikeldamas nugalėjo mirtį. Tai ne tik Viešpaties Jėzaus Kristaus visagalybės įrodymas, kad Jis sugrįžo iš fizinės mirties, kad Jis stipresnis už mirtį, tačiau tai įrodymas, kad laikui atėjus ir žmonės kelsis - kas bus mirę ir pagal Viešpaties paskyrimą bus išteisinami tikintieji, paskirtieji Jėzaus Kristaus mokiniais ir sekėjais.

Ši diena, didžiajai krikščioniško pasaulio daliai, viena pačių svarbiausių bažnytinių švenčių, todėl nenuostabu, kad šiandien daugelis bažnyčių nesutalpina tikinčiųjų. Tačiau ne visi šiandien atskuba į bažnyčias. Daugeliui ši diena taip pat svarbi šventė, bet tik todėl, kad laisvadienis. Tai nedarbo ir pramogų metas.

Interneto paieškos laukelyje surinkęs žodį „Velykos“ rasi išsamią informaciją apie šią šventę. Kad ir kokios bebūtų pilnos bažnyčios, visgi pirmiausia Velykos siejamos su kiaušiniiais, dar su tostais, šventiniais valgiais, pramogomis. Kaip gi, juk prieš tai buvo susilaikymo, pasninko, liūdesio metas. O dabar linksminkimės, džiaukimės. Bet ar šis džiaugsmas tikrai nuoširdus? Labai dažnai šis džiaugsmo metas palydimas tuščiais, beprasmyiais tostais, persivalgymu ir daugeliu dalykų, visiškai nesusijusių su tikrąja šios dienos prasme. Taip, Velykos neatšiejamos nuo pavasario atbudimo, todėl dažnai vadinamos pavasario švente. Tačiau visos šios pramogos, visi pavadinimai ar papročiai, komerciniai pasilinksminimai ar iškylos negali prilygti tikrajai Kristaus prisikėlimo svarbai.

Mes visi masiškai švenčiame, einame į bažnyčias, džiaugiamės Kristaus prisikėlimu. Ar gilinamės į šio įvykio naudą mums, žmonijai, pasauliui? Iš tikrųjų Kristus juk prisikėlė prieš du tūkstančius metų ir tuometinė reakcija buvo kitokia. Mums dabar paprasta švęsti Velykas ar susikaupti Didįjį Penktadienį. Mes žinome, kaip viskas vyko, mes turime nuostabų liudijimą apie tuščią kapą, į kurį ateina ištikimos Kristaus sekėjos moterys. Tų laikų Kristaus mokiniais buvo, be abejonės, sunkiau. Neabejotina, kad juos slėgė didžiulė netektis, dvasinė depresija ir krizė - jų mokytojas, jų viltis, jų šviesa - buvo nužudytas. Moterys, atėjusios patepti Kristaus mirusio kūno, Jo nerado. Eidamos į kapavietę, moterys su nerimu svarstė, kaip įeis, kas joms nuris akmenį nuo kapo angos. Priėjusios arčiau rado nuristą akmenį, tačiau kape nerado kūno.

Kristaus kapo bazilika - viena svarbiausių vietų pasaulio krikščionims, pastatyta ten, kur buvo nukryžiuotas, palaidotas, o vėliau prisikėlė Jėzus Kristus.

Daugelis dabartinių mokslininkų bando aiškinti, kad Jėzaus prisikėlimo istorija išgalvota. Sukurti filmai, išgalvoti liudijimai apie Kristaus palaikus, jų radimą, vagystes. Tačiau įrodymų nėra. Vienintelis ir neginčijamas įrodymas, kad kapas buvo tuščias, kad Jėzaus ten neliko - kad Jėzus prisikėlė! Ir niekas nerado Kristaus neprisikėlusio kūno buvimo įrodymų.

Jėzus Kristus buvo žiauriai kankintas, nekaltai nužudytas ir prisikėlė iš mirties. Prisikėlė ne todėl, kad buvo nekaltas ar neteisingai nuteistas. Greičiau atvirščiai - visas Jėzaus gyvenimas vedė į mirtį ir po to į Prisikėlimą - į tą

pergalės dieną, į paklusnumo ir meilės Tėvui viršūnę.

Šis laikmetis mums, kiekvienam kaip piliečiui ir visiems kartu - Bažnyčiai, siunčia daug išbandymų. Viešpats klausia, su kuo mes? Ar panešime išbandymų kryžių, būsimė paklusnūs Jo valiai, su tikėjimu ir padėka priimsime visus išbandymus. Ar bandysime nusimesti šį sunkų kryžių ir bandysime eiti trumpesniu, lengvesniu, patogesniu keliu, kurį patys pasistengsime surasti. Kristus nešė kryžių ir buvo be jokių kompromisų ištikimas ir paklusnus Tėvui, net velnio gundomas dykumoje, išduotas savo mokinio, paniekin-

tas ir kankintas. Kristus liko ištikimas. Kristus liko atsidavęs Tėvui, mylintis, drąsus ir nesavanaudis. Kristus mirė avansu atpirkdamas savo išrinktuosius, savo vaikus, savo sekėjus. Jėzus prisikėlė ir vėl yra su mumis savo dvasiniu buvimu, savo veikimu, malonės dovanomis. Turime dėkoti Jam, kad Jis su mumis, kad esame Jo gyvoji Bažnyčia ir kad turime galimybę gyventi taip, kaip Jis gyveno, sekti Juo, būti bent kiek panašiais į Jį. Mes turime tą galimybę, nors mūsų tikėjimas ir dažnai svyruoja. Nors ne visada mes viską priimame, ką Jėzus mums siūlo, nors esame nuodėmės sugadinti, bet Jėzus yra tobulas gydytojas ir nėra nuostabesnio dalyko, kaip būti šio gydytojo pacientu. Jėzus prisikėlė ir jei tikime Jo auka už mus, Jo prisikėlimu, Jo atėjimu ir Jo teismu nereikia mums bijoti – Jis padarys viską geriausiai. Mes turime tik paklusti. Prisikeldamas Kristus parodė, kad ir toliau ves savo tautą, kad toliau vadovaus mums. Su Kristaus prisikėlimu mes gavome amžinojo gyvenimo dovaną, Kristus tapo Bažnyčios galva. Jis ugdo savo Bažnyčią - savo kūną, Jis siunčia nurodymus, mokymą, o mes priimdami ir suprasdami, randame tame ramybę ir išganingą viltį, kad galime gyventi su Gerosios Naujienos – Viešpaties Evangelijos žinia. Tai nuostabi, išskirtinė žinia. Nė viena pasaulio religija nesiremia savo pradininko, savo Viešpaties mirtimi ir prisikėlimu. Nė viena religija neturi tokio unikalaus įvykio. Visų kitų religijų lyderiai mirė, o Jėzus yra prisikėlęs ir gyvas. Tai krikščionybės esmė, jos variklis. Kristus gyvas! Kristus veikia. Krikščionys turi Velykas ir kasmet jos prisimenamos. Kaip bebūtų prisimenamos: su margučiais, su tostais, su vaisėmis, gal su kuklesniu vaisių stalu, trumpesnėmis kelionėmis, šiaip ar taip Velykos ateina kasmet ir jokios išorinės aplinkybės – politinės ar ekonominės - Jų prasmės negali sumenkinti. Amen.

Kun.Raimondas Stankevičius

2009-ieji metai paskelbti didžiojo reformatų teologo Jono Kalvino Jubilejiniais metais.

Renginiai JONO KALVINO 500 gimimo metinių jubiliejui

calvin09 hymn competition

Jau rašėme, kad Pasaulio reformatų Bažnyčių sąjungos (WARC) paskelbtą konkursą Jono Kalvino Jubilejiniais metams sukurti geriausią giesmę – himną laimėjo Greg Scheer iš Krikščioniškos reformatų Bažnyčios, JAV. Jo sukurtas 78 –osios psalmės žodžiais himnas „Viešpaties tauta“ (People of the Lord) yra oficiali Kalvino 500-jų gimimo metų Jubiliejui paminėti skirta giesmė.

Renkant Himną viena iš sąlygų buvo, kad, laikantis reformatų tradicijų, giesmė būtų sukurta Biblijos teksto pagrindu.

Taip pat vienas iš reikalavimų, kad lengva būtų išmokti, ir ją galėtų reformatai giedoti įvairiuose pasaulio kraštuose.

Viešpaties tauta

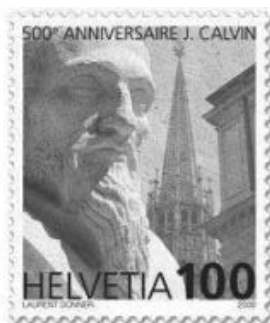
Vilniaus ev. reformatų choro „Giesmė“ vadovė Janina Parnackienė himnui „Viešpaties tauta“ pritaikė lietuviškus žodžius.

*Viešpaties Tautos, atverkit širdis,
naujai pradėti mus kviečia Didis.
Kartokit drąsiai, visiems kalbėkit
ir Dievo Žodį garbingai sėkit.
Vaikams įdiekit tikybės tiesą,
po jūsų neš jie mūs Dievo šviesą.
Gyvenkit taip, kaip prisakė Dievas,
tikėkit, žmonės, tai kelias vienas.*

*Pr: Ką mes išgirdom, sužinojom
galioja dukterims, sūnums.
Tarp mūsų dar gyvena Dievas,
pritarkite, kai skamba giesmės.*

Dabar giedosime ne tik originalia anglų kalba, bet ir lietuviškai, kaip siekė didieji reformatoriai, kad evangelikų pamaldos vyktų visiems suprantama liaudies kalba.

„V.r.ž.“inf.

Pažymint didžiojo Ženevos reformatoriaus Jono Kalvino 500 metų Jubiliejų, Šveicarijos paštas išleido specialų dailininko Laurent Donner sukurtą pašto ženklą.

J.Kalvino Jubiliejui skirto kalendoriaus kovo mėn. lapas, dail.Guillaume Denervaud

„Vaiko užuovėja“ 5-eri !

2009 m. vasario 21 d. VšĮ „Vaiko užuovėja“, esanti Medeikių k., Biržų r., paminėjo penkerių metų veiklos sukaktį. Vaikų globos namai „Vaiko užuovėja“ įsteigti 2003 m. rugsėjo 21 d. Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios - *Unitas Lithuaniae* - Sinodo konsistorijos posėdžio sprendimu. VšĮ „Vaiko užuovėja“ pradėjo savo veiklą 2004 m. vasario 4 d.

Į šventinę konferenciją buvo pakviesti įstaigos darbuotojai, Biržų savivaldybės administracijos darbuotojai, buvę vaikų namų direktoriai, Biržų rajone esančių šeimynų mamos, LERB -UL- Sinodo Konsistorijos nariai, kurių sprendimu buvo įsteigta ši įstaiga, Bažnyčios dvasininkai, LR Seimo vaiko teisių komiteto atstovai, socialinę veiklą vykdančių ir glaudžiai su įstaiga bendradarbiaujančių organizacijų vadovai, rėmėjai, „Vaiko užuovėjos“ tarybos nariai, Medeikių bendruomenės, Parovėjos seniūnijos atstovai, mokyklų, kuriose mokosi „Vaiko užuovėjoje“ gyvenantys vaikai, atstovai, bei Biržų krašto visuomenė.

Penkeri metai – tai daug ar mažai? Jei pažvelgtume į žmogaus gyvenimą, tai sužinotume, jog per pirmus penkerius metus susifor-

muoja vaiko charakteris, socialiniai įgūdžiai, išmokstama sėdėti, stovėti, vaikščioti, kalbėti, bendrauti.

Ne veltui, kalbėdami apie „Vaiko užuovėjos“ sukaktį švelniai sakome – penkeri metai, nes įstaigai, organizacijai tai išties nėra daug. Tačiau nuveikti prasmingi darbai, atlikti mylinčių savo artimą žmonių, patys liudija už save.

Tad paminėti šią gražią šventę, pasidžiaugti nuveiktais darbais, pasidalinti rūpesčiais, padėkoti rėmėjams į Biržų pilies salę susirinko gausus būrys įstaigos darbuotojų, steigėjų, rėmėjų, kolegų, draugų.

Gražią šventinę konferenciją - paminėjimą Dievo Žodžiu ir malda atidarė Lietuvos ev. reformatų gen. superint. kun. R. Mikalauskas, įteikdamas Bažnyčios padėkos raštus pagrindiniams finansiniams ir dvasiniams rėmėjams. Nuošir-

džiai konferencijai pirmininkavo bei įvadinį žodį tarė Ev. reformatų Bažnyčios Konsistorijos prezidentė dr. krt. R. Bareikienė. Daug aplo-dismentų ir šypsenų susilaukė ma-žieji „Vaiko užuovėjos“ šokėjai, su kuriais nuoširdžiai dirbo savanorė S. Švambarytė. Ir nesvarbu, kad šokių judesiai nebuvo tobuli, kad ne visi pataikė į taktą, tačiau vaikų veideliai švietė džiaugsmingomis šypsenomis, o žiūrovai negalėjo ne-atsakyti tuo pačiu. Pašokę mažieji drauge su Biržų parapijos jaunimu sugiedojo giesmelę.

Konferenciją pratęsė trys įdo-mūs, išsamūs pranešimai. VšĮ „Vaiko užuovėja“ direktorė D. Janonienė perskaitė pranešimą apie „Vaiko užuovėjos“ 5-erių metų istoriją, kuriame paminėjo jau nu-veiktus gražius darbus, kalbėjo apie esamas problemas, bei padėkojo

darbuotojams už nuoširdų darbą su globotiniais. Pranešimą puikiai iliustravo rodomos skaidrės, kuriose užfiksuotos įvairios vaikų ir darbuotojų gyvenimo „Vaiko užuovėjoje“ akimirkos. Kitas pranešimas „Vaiko teisių apsauga Biržų rajone“ buvo ne mažiau įdomus. Jį perskaitė Biržų vaiko teisių apsaugos tarnybos vedėja G. Gedvilienė.

Šiandieniniame gyvenime galime rasti daug vaikų ugdymo bei auklėjimo nuorodų, kaip auklėti ir ugdyti jaunąją kartą, kurias siūlo vienas ar kitas žymus pedagogas. Tačiau mums, krikščionims, svarbiausios nuorodos užrašytos Dievo Žodyje. Tad dalyviai susidomėję klausėsi vokiečio reformatų teologo Holger Lahayne paskaitos „Vaikų auklėjimas pagal Bibliją“.

Kaip ir kiekvieno gimtadienio proga, taip ir šioje gražioje šventėje neapsiejome be būrio sveikintojų, kurie ne tik klausėsi pranešimų, sveikino „Vaiko užuovėją“, bet ir domėjosi esamomis problemomis. Tad iš tiesų džiaugėmės sulaukę svečių iš socialinių reikalų ir darbo komiteto – Astos Dolmantienės, Vincės Vaidevutės Margevičienės, Biržų savivaldybės – P. Prašmantienės, vicemero A. Franko, Viešosios policijos apsaugos tarnybos - Alvydo Verbicko, Lietuvos automobilių kelių direkcijos – E. Tamariūno bei Šv. Jono Krikštytojo parapijos klebono kun. D. Tubio. Medeikių bendruomenės pirmininkė O. Pelanienė padovanojo orchidėją, sakydama jog mokėdami pasirūpinti vaikais, mokėsime rūpintis ir gėlėmis. Vaikų dienos centro „Vilties šviesa“ direktorė V. Šnarienė įteikė žiburį, kad vaikų nameliai nuolat šviestų negęstančia meilės ugnimi.

Šventinės konferencijos uždarymo žodį tarė kun. T. Šernas, prisimindamas tą momentą, kuomet, būdamas Konsistorijos nariu, turėjo apsispręsti dėl „Vaiko užuovėjos“ steigimo. Po to konferencijos dalyviai buvo pakviesti šventinių

pietų, kuriuos paruošė Biržų ev. reformatų parapijos moterys, o joms talkino jaunosios šeimininkės Diana ir Rasa.

Sočiai ir skaniai papietavę bei pasivaišinę biržietiškomis bandelėmis, norintieji galėjo apsilankyti „Vaiko užuovėjoje“.

Nuvykus į vaikų namelius, pasitiko tikrieji namelių šeimininkai – vaikai. Jie noriai bendravo su svečiais, džiaugėsi dovanomis ir balionais, o Biržų socialinės paramos skyriaus vedėja E. Prokopovičienė, bei LERB-UL-Sinodo vardu kun. S. Švambarienė kiekvienai šeimynai (kurių yra trys) padovanojo po gimtadienio tortą su degančiomis žvakutėmis. Darbuotojams atiteko tortas su penkiais degančiais šventiniais fontanais. Buvo linkėta įstaigai nebesiplėsti, o darbuotojams - išvermės ir meilės, kurios taip stokoja mažieji namelių gyventojai. Apžiūrėję patalpas, pažaidę su vaikučiais, pasiklausę socialinių darbuotojų pasakojimų apie darbą ir gyvenimą, konferencijos dalyviai išsiskirstė kiekvienas į savo namus.

Šventinė konferencija pamažu grimzta užmarštin, lieka praeityje ištarti gražūs sveikinimo žodžiai ir pažadai, diena veja dieną ir norom

nenorom vėl kiekvienas įsisukame į kasdienybės ratą. O Vaikų namelių vaikai, kad ir kaip gera būtų „Vaiko užuovėjoje“, laukia. Laukia tų, kurie ateis, paims už rankos, pažiūrės į akis ir pasakys: „Tu man toks viunitelis ir ypatingas“, „noriu būti tavo draugu“, „aš galiu padėti tau užaugti“. Kiekvienas iš mūsų savo gyvenime turime skirtingas dvasines dovanas, per kurias Viešpats mus panaudoja. Leiskimės Jo naudojami ir drąsiai dalinkimės Jo dovanomis. Ir darykime tai ne dėl to, kad norėtume būti geri kitų akivaizdoje, o dėl to, kad Jis, mūsų Viešpats, mus moko: „Iš tiesų sakau jums, kiek kartų tai padarėte vienam iš šių mažiausiųjų mano brolių, man padarėte.“ / Mt 25,40/

Tegul Viešpats Jėzus mus įgalina mylėti veiksminga, visa keičiančia meile. Ne tik per šventes, bet ir per visą mūsų gyvenimą žemėje.

SOLI DEO GLORIA!

„Vaiko užuovėjos“ dvasinė socialinė darbuotoja kun. S. Švambarienė Sutrumpinta iš www.ref.lt

Daugiau apie šį renginį skaitykite: apsaugospolicija.lt; selonija.lt; siaure.lt; lra.lt; autopilotas.lt

Aš galiu padėti Tau užaugti!

VšĮ „Vaiko užuovėja“ direktorės Daivos Janonienės ataskaita

Penkerių darbo metų sukakties proga noriu apžvelgti mūsų įstaiigos pokyčius, pasiekimus ir problemas. Penkeri metai tikrai yra labai neilgas laiko tarpas. Mažylis per tą laiką išmoksta pakankamai tvirtai eiti ir gerai reikšti savo mintis. Tai labai dideli pasiekimai mažo žmogaus gyvenime. Kaip gi sekėsi mūsų mažiems ir jauniems vaikų nameliams? Ar mes jau tvirtai einame, ar mūsų balsas gali būti išgirstas, jei bandysime pasisakyti?

2003 m. rugsėjo mėn. 21 dieną LERB - *Unitas Lithuaniae* - Sindo konsistorijos posėdyje po ilgų svarstymų buvo priimtas sprendimas steigti vaikų globos namus, kadangi Biržų rajono savivaldybės administracija pasiūlė LERB perimti Medeikių vaikų globos namus savo žinion. Buvo nutarta įsteigti viešąją įstaigą ir pavadinti ją „Vaiko užuovėja“, bei pasirašyti su Biržų rajono savivaldybės administracija bendradarbiavimo ir veiklos finansavimo sutartį. Tame pačiame posėdyje buvau paskirta „Vaiko užuovėjos“ direktore ir tuo metu visiškai neįsivaizdavau, koks darbas manęs laukia.

„Vaiko užuovėja“ pradėjo savo realią veiklą 2004m. vasario 4d. Tuo metu vaikų namuose gyveno 18 tėvų globos netekusių vaikų iš Biržų rajono. Vaikai glaudėsi viename tipinio vaikų darželio pastato korpuse, susispaudę 4 kambariuose. Pastatas buvo gana apleistas, vienas korpusas buvo negyvenamas, buitinės vaikų gyvenimo sąlygos neatitiko higienos normų. Patalpose buvo šalta, blogai veikė kanalizacijos sistema. Iki reorganizacijos Medeikių vaikų namuose dirbę auklėtojai, pagalbinis personalas ir administracija dirbo labai sunkiomis sąlygomis, tačiau jų darbo kokybė tikrai buvo gera, tai liudijo šaunūs, puikiai išauklėti vaikai, kuriuos, dabar jau užaugusius, su ilgesiu prisimeiname. Mūsų veiklos pradžioje „Vaiko užuovėjoje“ dirbo 15

darbuotojų, 6 iš jų - tiesiogiai su vaikais. Dalis darbuotojų perėjo iš senojo kolektyvo, dalis buvo naujai priimti.

Tuo metu labai svarbu buvo kuo skubiau sutvarkyti patalpas kad vaikams namuose būtų šilta ir jauku. Jau 2004 metų pabaigoje, nepraėjus metams, Bažnyčios partnerių iš Vokietijos reformatų Bažnyčios bei Vokietijos-Olandijos Rotary klubo lėšomis buvo pakeisti visi vaikų namų langai ir durys, sutvarkyta kanalizacijos sistema, įrengtas izoliatorius. Taip pat buvo įrengtas ir apgyvendintas antrasis pastato korpusas.

2005 metais dalyvavome socialinių paslaugų infrastruktūros plėtros ir gyvenimo sąlygų kokybės gerinimo projektų konkurse, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija skyrė 100 tūkst. Lt. Už šias lėšas buvo suremontuoti vaikų žaidimo kambariai, biblioteka, valgomasis, koridorius, laiptinės, įrengti socialinių darbuotojų kabinetai ir sandėlis.

2005 metų pradžioje „Vaiko užuovėjoje“ gyveno jau 30 vaikų. Birželio mėnesį globojamų vaikų skaičius padidėjo iki 39. Jautėme, kad esamas kolektyvas yra nepakankamas norint pilnavertiškai ugdyti visapusiškai, fiziškai ir dvasiškai pažeistus vaikus. Turėjome pripažinti, kad buvo gana prastas vaikų laisvalaikio užimtumas, o kiekvienas globojamas vaikas nepakankamai gaudavo individualaus dėmesio, kurio tėvų šeimose dažnai visai neturėjo. Priėmėme į darbą socialinę pedagogę, bendros praktikos slaugytoją ir socialinę dvasinę darbuotoją (diakonę). Pagerėjo vaikų laisvalaikio užimtumas.

2006 metais vaikais jau rūpinosi 19 darbuotojų.

Geranoriško ir konstruktyvaus bendradarbiavimo su Biržų rajono savivaldybe dėka nuo 2007 kovo mėnesio buvo pakeista įstaiigos finansavimo sistema. Finansavimas

buvo atsietas nuo kintančio vaikų skaičiaus ir susietas su įstaigoje esančiu vietų skaičiumi (30). Tokiu būdu atsirado galimybė priimti į darbą papildomus naktinius socialinius darbuotojus.

Įstaiga nuo 2008 metų liepos mėn. jau pasiruošusi suteikti socialinės globos paslaugas 35 tėvų globos netekusiems vaikams. Vaikų skaičius nuolat kinta. Vieni vaikai atvyksta, kiti – išvyksta, grįžta į savo šeimas, arba pas globėjus ar įtėvius. Nuolatinėje įstaiigos globoje yra 15 vaikų. Kiti vaikai - laikinai globojami, kol pasikeis susidariusi situacija jų biologinėse šeimose, arba kol teismo keliu bus apribota tėvų valdžia. Vaikų amžius – nuo gimimo iki pilnametystės.

Šiuo metu „Vaiko užuovėjoje“ veikia Konsistorijos komisija arba „Vaiko užuovėjos“ Taryba. Konsistorijos sprendimu Taryba sudaro 6 nariai: Tarybos pirmininkė – diakonė Sigita Švambarienė; nariai: įstaiigos direktorė Daiva Janonienė, krt.Vytautas Variakojis, LERB konsistorijos narė Danguolė Kairienė, Parovėjos seniūnijos socialinio darbo organizatorė Rasa Gudeikienė ir VTAS vedėja Giedra Gedvilienė.

Taryba veikia visuomeniniais pagrindais ir yra atsakinga už „Vaiko užuovėjos“ darbo priežiūrą, investicijų ir atnaujinimo darbų patvirtinimą, darbuotojų samdymo ir atleidimo priežiūrą. Taryba turi patariamąjį balsą sprendžiant visas svarbiausias ir sudėtingiausias „Vaiko užuovėjos“ problemas, padeda direktorei priimti teisingus sprendimus. Pagal patvirtintus nuostatus Taryba už savo veiklą turi atsiskaityti LERB UL Sinodui kartą per metus.

Vienas iš mane labiausiai džiuginančių dalykų yra tai, kad dauguma mūsų vaikų visai nesiskiria nuo savo bendraamžių, gyvenančių šeimose. Sunku būtų atpažinti, kad jie iš vaikų namų. Jie puikiai aprūpinti mokyklinėmis prekėmis,

gražiai aprenkti, švarūs ir sotūs, mūsų globos nameliuose pragiedrėja ir pašviesėja jų veideliai. Išvykos, įvairios ekskursijos, kelionės, vasaros stovyklos, labai mėgstami apsilankymai baseinuose tikrai praskaidrina vaikų dienas globos namuose. Mūsų nameliuose jau treči metai vykdomos dvi tęstinės programos: vaikų socializacijos programa per charakterio ugdymą ir vaikų sveikatinimo programa. Šių programų renginiai yra tikrai įdomūs ir įvairiapusiški.

Pastaruoju metu "Vaiko užuovėjoje" įvyko ryškios permainos. Gyvenimas viename 35 vaikų būryje su vienu valgomuoju, bendru poilsio kambariu buvo varginantis tiek vaikams, tiek darbuotojams. Toks globos modelis visiškai neatitiko socialinės globos normų. Todėl nuo 2008 m. gruodžio 1 dienos nameliuose buvo įsteigtos trys šeimos, kuriose gyvena po 11-12 vaikų. Vienoje šeimoje dirba 4 socialiniai darbuotojai: du dieniniai ir du naktiniai. Kiekviena šeima turi atskirą virtuvę – valgomąjį, prausyklą – skalbyklą, tualetus, poilsio kambarį ir miegamuosius. Maistas gaminamas bendroje virtuvėje, laikantis higienos normų. Paprastesnius patiekalus, padedant socialiniams darbuotojams, savaitgaliais ar vakarais vaikai gali mokytis gamintis patys. Šeima – kaip atskiras butas, kurį vaikai su suaugusiais kartu prižiūri ir saugo, puoselėja švarą ir jaukumą, moko ne tik tvarkytis, bet ir išlaikyti tvarką, tausoti šeimos daiktus. Vaikai labai laukė šio pasikeitimo ir nekantravo kuo greičiau gyventi šeimynose.

Baigdamą mūsų vaikų namams noriu palinkėti be abejo sklandaus tolimesnio darbo, palankių ir protingų naujų įstatymų, didesnių atlyginimų. Bet vis gi labiausiai linkėčiau mūsų nameliams nebeaugti, nebedidėti, nebesiplėsti, kad vaikų, netekusių tėvų globos, mūsų nameliuose nuolat mažėtų, kad kiekvienas mūsų rajono vaikas turėtų tikrus savo namus su mylinčiais tėvais, broliais ir sesėmis.

Vizitas Lichtenšteine

Kovo 5–8 d. gen. superint. kun. Rimas Mikalauskas su atsakomojo vizitu lankėsi seseriškoje Evangelikų Bažnyčioje Lichtenšteino Kunigaikštystėje.

Pernai, 2008 m. lapkričio mėnesį, Lietuvoje lankėsi 4 žmonių delegacija iš Lichtenšteino Kunigaikštystės Evangelikų Bažnyčios: kunigai Andrew ir Karin Ritter, bažnyčios vyresnieji Friz Koslowski ir Elizabeth Kuster.

Atsakomojo vizito metu kun. R. Mikalauskas susipažino su Lichtenšteino Kunigaikštystės gyvenimu, tradicijomis bei istorija, apsilankė Lichtenšteino Raudonojo Kryžiaus vaikų globos namuose, dalyvavo ekumeninėse pasaulinės Moterų maldos dienos pamaldose ir susipažino su šios mažutės suverenos šalies, monarchijos, dvasiniu gyvenimu. Taip pat susitiko su Šveicarijos St. Galeno evangelikų reformatų atstovais ekumeniniams ryšiams, specialiai atvykusiais į Vaduzą susitikti su Lietuvos ev. reformatų generaliniu superintendentu.

Šveicarijos St. Galeno ev. reformatų distriktas yra Lichtenšteino Evangelikų bendruomenės globėjas. Šio distrikto dėka Lichtenšteine įsikūrė Evangelikų Bažnyčia. Apie 1880 metus šveicarų reformatų pramonikai ir darbininkai ėmėsi vystyti šio mažyčio krašto ekonomiką ir dalis jų įsikūrė čia gyventi. Buvo įkurta bendruomenė, kurią pradėjo globoti minėtas Šveicarijos distriktas.

Lichtenšteino Kunigaikštystė pagal savo teritoriją ir gyventojų skaičių panaši į Biržų rajoną. Šios valstybės kunigaikščio protėviai 17 a. nusipelnė Austriją valdžiusiems imperatoriams Habsburgams numalšinant evangelišką Reformaciją Čekijoje. Lichtenšteino monarchija yra glaudžiai susijusi su Romos katalikų Bažnyčia, kuri čia yra valstybinė, iki šiol dominuojanti. Tačiau dėl imigracijos, evangelikai šiuo metu jau sudaro apie 7% visų gyventojų ir yra auganti Bažnyčia. Be reformatų, čia

dar veikia mažesnė evangelikų liuteronų Bažnyčia bei serbų-graikų ortodoksų Bažnyčia.

Viešnagės metu kun. Rimas Mikalauskas taip pat apsilankė kaimyniniuose Šveicarijos St. Galeno bei Chure miestuose. Šie miestai turtingi savo kraštovaizdžiu, architektūra ir Reformacijos paveldu.

Sekmadienio pamaldose evangelikų bažnyčioje Lichtenšteino sostinėje Vaduze kun. R. Mikalauskas perdavė sveikinimus nuo Lietuvos evangelikų reformatų, padėjo už pakvietimą apsilankyti Lichtenšteine ir konkrečią paramą, leidusią įsigyti Bažnyčios reikmėms naudojamą kompiuterinę video įrangą, bei paramą naujiems Bažnyčios automobiliams įsigyti.

Po pamaldų kun. R. Mikalauskas susitiko ir bendravo su parapijiečiais ir bažnyčios vyresniaisiais.

Pokalbiuose kunigas iš Lietuvos atkreipė dėmesį į šių dienų iššūkius sekuliarizuotoje visuomenėje, apie pašaukimą liudyti tradicines evangelikų reformatų ir bendras krikščioniškas vertybes pasauliui, apie pašaukimą Dievo Žodį skelbti tiek savo asmeniniu, tiek bendruomenės pavyzdžiu. Kartu aptarė ateities bendradarbiavimo planus.

Po susitikimo kun. R. Mikalauskas išvyko į Rüdlingeną, miestelį į šiaurę nuo Ciuricho, Šveicarija, kur įvyko Europos evangelikų reformatų Bažnyčių vadovų Konsultacijos, skirtos 2010 metais įvyksiančiam dviejų didžiausių pasaulio evangelikų reformatų federacijų: Pasaulio reformuotų Bažnyčių aljanso (www.warc.ch) ir Reformuotų ekumeninės tarybos (<http://rec.gospelcom.net>) susijungimo jungtiniam suvažiavimui.

Europos reformatų teologų konsultacijos Rüdlingene

Rüdlingenas - gražus, nedidelis Šveicarijos Reino slėnio kalvų kaimelis. Čia įsikūręs Schaffhauseno ev. reformatų distriktnio Sinodo konferencijų centras, kuriame kovo 8 - 12 dienomis vyko Europos ev. reformatų Bažnyčių vadovų ir atstovų konsultacijos.

Konsultacijų tema „Komunija ir teisingumas“ buvo skirta 2010 metais Grand Rapids, JAV, artėjančiam dviejų pasaulyje veikiančių didžiausių evangelikų reformatų pasaulinių federacijų: Pasaulio reformuotų Bažnyčių aljanso (World Alliance of Reformed Churches, toliau WARC) ir Reformuotų ekumeninės tarybos (Reformed Ecumenical Council, toliau REC) jungtiniam suvažiavimui. Jo metu numatyta sujungti WARC ir REC į vieną pasaulinę reformatų organizaciją.

Šiuo tikslu WARC organizuoja regionų teologines konsultacijas. Joms vadovauja WARC teologijos sekretorius dr. Douwe Visseris iš Nyderlandų Protestantų Bažnyčios. Pirmoji konsultacija jau įvyko Europoje, kitos konsultacijos numatytos ateinančiais metais: Šiaurės ir Pietų Amerikos, Vakarų, Pietų ir Rytų Azijos, Okeanijos ir Afrikos regionuose. Konsultacijose siekiama išdiskutuoti teologines evangelikų reformatų pasaulinės vienybės nuostatas, pasaulinę organizacijos santvarką ir specifinius regionų poreikius bei ateities vizijas. Susitikimuose priimtos rekomendacijos pateikiamos WARC vykdomajam komitetui. Jau sutarta, jog naujoji pasaulinė sąjunga bus glaudesnė. 2010 metais liepos mėnesį, Grand Rapids mieste, Mičigano valstijoje, jungtiniame suvažiavime ketinama panaikinti iki tol veikusias dvi organizacijas ir įkurti Pasaulinę Reformuotų Bažnyčių Bendriją (angliškai - World Communion of Reformed Churches, vok. Weltgemeinschaft Reformierten Kirchen).

Angliškame pavadinime naudojamas žodis „communion“ į lietuvių kalbą gali būti verčiamas dvejopai: tiesiogiai kalbama apie didesnės bendrystės formą - evangelikų reformatų Bendriją, susijusią Komunijos ryšiu. Tačiau pats žodis turi ir siauresnę bei gilesnę prasmę, reiškiančią Šv. Komuniją,

Viešpaties Vakarienei. Todėl vienas pagrindinių teologinių konsultacijų klausimų buvo Dievo Stalo bendrystė, Viešpaties Vakarienes teologija ir komunijinės bendrystės praktiniai aspektai.

Iš principo visi konsultacijų nariai pritarė glaudesnei evangelikų reformatų vienybei. Taip pat, jog komunijinė bendrystė neįmanoma be teisingumo. Komunija turi dvi Kristaus kryžiaus dimensijas: vadinamąją gr. koinonija - žmogaus

bendrystę su Dievu, ir tuo pačiu tikinčiųjų bendrystę vieniems su kitais Kristaus kūne - brolių ir sesių bendrystę tikėjime. Teisingumas visų pirmiausia suvokiamas kaip Dievo, ne žmonių veiksmas. Jis duoda nusidėjėliams teisumą per išteisinimą. Šis išteisinimas turi pasekmes visuomeniniame gyvenime. Pirmiausia per nusidėjėlio atgailą ir išteisinimo gyvenimą Dievo garbei. Toks yra Dievo teisingumo darbas žmoguje ar bendruomenėje. 2008

metų Europos reformatų Bažnyčių vadovų suvažiavime Paryžiuje jau buvo priimta nuostata, jog komuni-jinė Bažnyčių bendrystė reiškia visų sąjungos narių Bažnyčių tarpusavio pripažinimą Sakyklos ir Dievo Stalo bendrystėje, dvasininkų tarnystės pašaukime. Abu teologiniai Šv. Komunijos aspektai - vertikalūs ir horizontalūs - yra vienodai svarbūs ir nė vienas negali dominuoti. Komunijinė bendrystė yra bažnytinė bendrystė, kur ji yra, ten yra regima Bažnyčia. Ši išvada svarbi, žvelgiant į evangelikų reformatų pasaulinės regimos institucinės vienybės perspektyvą. Vykstančio konsolidacijos proceso nuo pasaulio evangelikų reformatų Bažnyčių „federacijos“ į vieną institucinę pasaulio evangelikų reformatų Bažnyčią, per Dievo

šventoje Trejybėje veikimą žmogiškuose kūnuose ar institucijose. Per šį veikimą tampama vieno kūno sąnariais (Ef 4,25). Kristaus kūno, kaip Bažnyčios, bendrystė ypač reikalinga evangelikų reformatų Bažnyčioms veikiančioms diasporoje, kitų išpažinimų ar sekuliaraus pasaulio aplinkoje. Konsultacijų dalyviai sutarė, kad nėra vienareikšmiškai suvokiamos sąvokos komunijinė ir bažnytinė, kaip institucijos vienybė. Tai sąlygota evangelikų reformatų teologijos praktinio veikimo skirtingose kultūrose ir bažnytinės, institucinės santvarkos turtingoje įvairovėje.

Konsultacijose buvo informuota apie organizacinius darbus, ruošiantis dviejų didžiausių pasaulio ev. reformatų federacijų susijungi-

mui: Grand Rapid mieste veikiantis J. Kalvino teologijos centras ir studentų miestelis taps pagrindine suvažiavimo delegatų įsikūrimo vieta, o kelis tūkstančius vietų turinti teologijos seminarijos mokyklos sporto arena virs plenarinių posėdžių ir bendrų pamaldų vieta. Programoje numatyta lankytis vietinių bažnyčių pamaldose, pasveikinti pasaulinį suvažiavimą ruošiasi senieji Amerikos gyventojai - indėnai.

LERB 2008 metų birželio Sinodas išrinko kuratorę dr. Renatą Bareikienę bei gen. superint. kun. Rimą Mikalauską atstovauti šiame suvažiavime Lietuvos reformatams. Po nepriklausomybės atkūrimo Lietuvos ev. reformatai ankstesniuose WARC suvažiavimuose dalyvavo 1997 metais Debrecene, Vengrijoje (Povilas Jašinskas ir Erna Mizaraitė) ir 2003 metais Ganos sostinėje Akroje (Gitana Gasiūnaitė).

Konsultacijose apsilankė Šveicarijos Schaffhauseno ev. reformatų distrikto konsistorijos delegacija su šio distrikto superint. dr. kun. Andreas Heieck.

Schaffhauseno kantone gyvena apie 80 000 gyventojų. Reformacijos laikotarpiu, 1529 metais kantone visos veikusios parapijos buvo vieningai reformuotos. Dėl migracijos ir ypač dėl daug atvykstančių vokiečių iš istoriškai pietinių katalikiškų žemių, išaugo Romos katalikų bendruomenė. Reformatai jau nebesudaro gyventojų daugumos, nors išlieka dominuojanti konfesija su 30 parapijų ir 33 000 parapijiečių. Kantono Sinodas susirenka du kartus per metus, distrikto priklauso visos Šveicarijos ev. reformatų Bažnyčių federacijai.

Susitikimas su vietine Bažnyčia, jos bendruomenių nariais priminė, kad esminis Kristaus gerosios Naujienos skelbimo darbas vyksta ne Ženevos ar Grand Rapids būstinių kabinetuose, o paprastose miestų, miestelių ir kaimų parapijose. Pirmiausia čia iškyla sudėtingi krikščioniškos misijos uždaviniai, čia regimas konkretus Kristaus Kūno - bendruomenės veikimas visuomenėje.

Lenkijos ev. reformatų Bažnyčia

Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios, 2007 m. atšventusios 450 metų nuo I-ojo Sinodo jubiliejų, istorija glaudžiai susijusi su Lenkijos ev. reformatų Bažnyčia.

Jau 1540 metais šveicarų reformatorių Jono Kalvino ir Ulricho Cvinglio mokslo idėjos prasiskverbė į Lenkijos-Lietuvos karalystę. Reformacijos dvasia, pirmiausia liuteronybė, įsitvirtino prūsiškoje karalystės dalyje. Po Žygimanto Senojo (1506 – 1548), kuris atkakliai priešinosi kitatikiams, mirties susibūrė pirmieji evangelikų surinkimai. Žymūs valstybės didikai ir net aukšti dvasininkai pasuko Reformacijos keliu.

Pirmas reformatų pamaldas Mažosioje Lenkijoje, Pinčove, dabar nedidelis miestelis netoli Krokuvos, 1550 metais laikė Jokūbas Sylvijus (Jakub Sylwiusc). O pir-

Janas Laskis

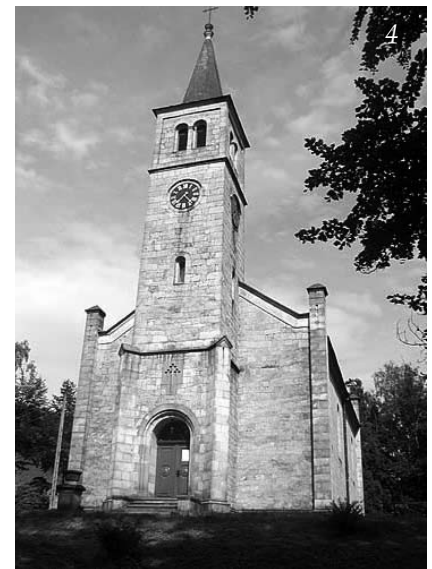
mas „kalvinistų“ Sinodas Lenkijoje buvo sušauktas 1554 metais Slomnikuose (Slomniki) netoli Krokuvos, pirmuoju superintendentu buvo išrinktas Feliksas Krucigeris (Feliks Kruciger).

1556 m. gruodį į Lenkiją atvyko Janas Laskis, kuris sėkmingai buvo

reformavęs Rytų Fryzijos Bažnyčia ir daug nuveikęs Londone, ten išrinktas superintendentu. Jis bandė evangelikų pusėn palenkti karalių Žygimantą Augustą, bet nesėkmingai. J.Laskio tikslas buvo sukurti nepriklausomos tautinės Bažnyčios, atskirtos nuo Romos katalikų, pagrindus. Daugelyje Lenkijos sričių didikai: Gorževskiai, Baranovskiai, Lisieckiai, Zlotkovskiai, Zychlinskiai ir kt. tapo reformų šalininkais ir priėmė evangelikų reformatų Išpažinimą. Tautinės Bažnyčios užuomazgos ir davė pradžią trims Bažnyčioms, savo pavadinime turinčioms žodį Vienata (lenkiškai Jednota arba lotyniškai – Unitas): Didžiosios Lenkijos Vienata, Mažosios Lenkijos Vienata ir Lietuvos Vienata, kaip dabar mes įpratę rašyti, Lietuvos ev. reformatų Bažnyčia *Unitas Lithuaniae*.

Lenkijos reformatų bažnyčios: 1 – Vroclave, 2 –Lodžėje, 3 – Belchatove, 4 – Pstronzoje, 5 – Stželine, 6 – Kleščiove

Lenkijos reformatų Bažnyčia, kaip ir Lietuvos, pergyveno pakilimus ir nuosmukius. XVI a. II pusėje beveik visa dabartinės Lenkijos teritorija buvo protestantų įtakoje.

Po kontrreformacijos – reformatų bažnyčios išsilaikė tik Karalystės pakraščiuose.

XX amžių Varšuvos Vienata (Jednota Warszawska) – įpėdinė senųjų Lenkijos Vienatų: Didžiosios ir Mažosios - pasitiko pergyvenusi kontrreformaciją, vidinius skilimus: arijonų, antitrinitorių judėjimus ir rusifikaciją tik su trimis parapijomis, susikūrusiomis dar XVI – XVII amžių sandūroje.

XX a. 20-aisiais metais Varšuvos Vienata jungė jau apie 20 tūkst. tikinčiųjų 11- oje parapijų ir filijų.

Prieš II pasaulinį karą Lenkijoje veikė du reformatų Sinodai: Varšuvos ir Vilniaus, dvi Konsistorijos, du superintendentai: kun. Stefan Skierski – Varšuvoje, kun. Konstantinas Kurnatauskas – Vilniuje.

Po karo 1945 m. liko viena Lenkijos ev. reformatų Bažnyčia su maždaug 5 tūkst. parapijiečių.

Dabar Lenkijoje priskaičiuojama apie 1200 reformatų 8 parapijose: Varšuvoje, Žychline, Zelove, Belchatove, Kleščiove, Stželine, Lodžėje, Pstronzoje ir dar dviejose filijose: Poznanėje ir Vroclave. Žychlino parapija vienintelė išlikusi nuo Reformacijos laikų. Daugumos parapijų Lenkijos pakraščiuose ikūrėjai – čekų broliai.

Turi du vyskopus: kun. Mareką Izdebskį ir kun. emeritą Zdislavą Trandą. Parapijas aptarnauja 8 kunigai, jų skaičiuje kunigė vikarė Viera Jelnik.

Kaip ir Lietuvos reformatų, Lenkijos reformatų Bažnyčios tvarka – sinodinė presbiterinė. Aukščiausia valdžia priklauso Sinodui, į kurį kasmet susirenka visi dvasininkai ir pasauliečių delegatai iš visų parapijų ir filijų. Sinodo vykdomasis organas yra Konsistorija, išrinkta iš penkių asmenų trejiems metams.

Ką reiškia Taize fenomenas evangelikui reformatui?

Taize yra palyginus naujas ir labai unikalus vienuolynas to paties pavadinimo kaimelyje Burgundijoje, šiaurės rytų Prancūzijoje. Jį ikūrė reformatas teologas Roger Schutz-Marsauce iš Šveicarijos! Tapus vienuoliu jis vadinosi tiesiog broliu Rože (Roger).

Brolis Rože

Prieš Antrą pasaulinį karą, studijų metais, Roger buvo Šveicarijos studentų krikščionių draugijos (WSCF narės) vadovas (K. Puloko past.).

Gimė Roger Juroje, kuri yra Vato kantone, reformatų dvasininko šveicaro ir prancūzės šeimoje. Baigęs evangeliškosios teologijos studijas ir sergantis džiova 25 metų Roger Schutz išvažiavo į motinos gimtinę Prancūzijoje. Kartu su savo seserimi Ženevjeva įsigijo namą ir karo metu stengėsi padėti našlaičiams, karo belaisviams, pabėgėliams, ieškomiems žydams. Prie jo prisijungė trys vyrai.

Per 1949 metų Velykas prie jo ikurtos bendruomenės prisijungė 7 evangelikai vyrai, kurie davė neturto ir celibato įžadus. Šiuo metu Taize brolijoje yra virš šimto narių iš 25 šalių, Romos katalikai sudaro vieną trečdalį. Vienuolysteį apsisprendę vyrai gyvena kukliai, išgyvena iš savo darbo, stengiasi įveikti tarpusavio tikybinius skirtumus. Jų bendruomenė yra tikras matomas susitaikymo ženklas

visoms krikščionių Bažnyčioms pasaulyje. Pagrindinė šios brolijos tarnystė yra suvienyti maldoje visų krikščioniškų konfesijų jaunimą, evangelizuoti abejojančius.

Atvažiuavęs į Taize jaunimas kartu dirba, su vienuoliais apsvarsto tam tikrą tikėjimo temą, paprastai meldžiasi ir gieda. Į bendras maldas ir giesmes įtraukiami meldimai įvairiomis pasaulio kalbomis. Pavyzdžiui, jeigu į suplanuotą susirinkimą į Taize atvyksta maldininkai ir iš Lietuvos, tai bendrose maldose skamba ir lietuvių kalba. Taip pat ir giedama lietuviškai, nes visi pamaldų dalyviai iš anksto turi giesmių tekstus. Dalyvavę Taize pamaldose piligrimai iš Lietuvos pajunta įdomių krikščioniškos vienybės jausmų, kai šalia esantys juodaodžiai afrikiečiai gieda lietuviškai.

Vienuoliai rimtai ir atsakingai pasiskirsto tarnystę, pav. kuruojantis maldininkus bei kontaktus su kuria nors šalimi, išmoksta tos šalies kalbą. Bendruomenės darbai yra išpūdingi – kasmet dešimtys tūkstančių jaunų žmonių sudalyvauja ekumeniniuose Taize renginiuose. Brolis Rože (Roger Schutz) žuvo per pamaldas 2005 metų liepos mėnesį, kai pakrikusios psichikos moteris iš Rumunijos kelis kartus jam peiliu smeigė į nugarą. Po brolio Rože mirties jo pareigas perėmė katalikas brolis Aloyzas.

Norisi atsitraukti nuo informacinio pasakojimo. Nes laikas pastebėti neįprastus dalykus, jais stebėtis ir daryti išvadas.

Stebina tai, kad šią unikalią vienuolišką broliją ikūrė jaunas reformatas teologas, kunigo sūnus.

Stebina, kad ne tik pirmieji brolijos nariai, bet ir dabar daug esančiųjų, kilę iš protestantiškų Bažnyčių. Taip pat stebina tai, kad, kaip teigia katalikiški šaltiniai, brolis Rože taip ir liko reformatu, iki pat mirties „neatsivertė“ į Romos katalikų tikėjimą.

Visa tai stebina, bet turime galvoti ir krikščioniškame tikėjime savo išvadas padaryti. Galvojant apie neįprastą reformatišką vienuolystę, neučiomis kyla asociacijos su žymaus lietuvių kultūros veikėjo Vydūno - V. Storostos gyvenimu. Abu jaunystėje susirgo sunkia džiovos forma, sergant reikia daug savitvardos, dvasinės drausmės, susilaikyti nuo daugelio maisto rūšių, taupyti gyvenimo energiją. Dėl sveikatos būklės abu negalėjo gyventi santuokinio gyvenimo, abiejų religiniams jausmams buvo būdingas intuityvumas, meditacija ir siekis praktiškam „dorinimuisi“. Jeigu Vydūno tikslas

buvo tarnauti tautai, dorinti ir stiprinti lietuvių tautą, tai Rože tikslas - tarnauti Dievui, dorinti ir vienyti visą krikščioniją.

Karo sunkumus, neteisę bei savo fizinį neįgalumą kęsdamas jaunasis reformatų teologas Rože, mano manymu, po truputį artėjo prie minties sukurti ekumeninę vienuolių broliją, tam, kad skelbtų Dievo Žodį kenčiančiais ir padalintai pokario Europai. Tai buvo jo tikėjimu pagrįstas asmeninis atsakas į neramų pasaulio šėlsimą. Turbūt neatsitiktinai, paveikti Rože ir juo kaip teologu pasitikėdami, pirmaisiais brolijos nariais tapo būtent vyrai evangelikai.

Reformatų tikėjimo išpažinimas iš esmės juk nesmerkia celibato įžadų tiems, kurie tam turi pašaukimą, jeigu jie tuo nesididžiuoja ir klaidingai neaukština savo įžadų svarbos.

Ir Šventasis Raštas iš Evangelijos pagal Matą taip pat sako:

9. Ir Aš jums sakau: kas atleidžia savo žmoną,- jei ne dėl ištvirkavimo,- ir veda kitą, svetimauja. Ir kas atleistąją veda, svetimauja". 10. Jo mokiniai pasakė Jam: "Jei tokie vyro ir žmonos reikalai, tai geriau nevesti". 11. Jis jiems atsakė: „Ne visi gali išmanyti tuos žodžius, o tik tie, kuriems duota. 12. Nes yra eunuchų, kurie gimė tokie iš motinos iščių. Yra eunuchų, kuriuos tokius padarė žmonės. Ir yra eunuchų, kurie patys save tokius padarė dėl dangaus karalystės. Kas pajėgia išmanyti, teišmano“.

Taip pat antroji Helvetiškoji konfesija, arba išpažinimas, apie vienuolystę XVIII skyrius 7 paragrafo pabaigoje sako :

Tokių (vienuolių) nei mes turime savo bažnyčiose, nei mokome, kad jų Kristaus bažnyčiose turėtų būti“.

Iš esmės, Helvetiškasis išpažinimas apie vienuolystės luomą moko gana santūriai, tiesiogiai nesmerkia, bet nurodo, kad nei Jėzus, nei apaštalai neįvedė vienuolystės. Taip pat abejojama vienuolijos nauda Bažnyčiai. Manoma, kad įvairios vienuolijos su savo „neaišku kokiais“ įstatais gali atnešti Bažnyčiai greičiau žalą nei naudą.

Tačiau galop paprastai ir neutraliai konstatuojama, kad „tokių neturime ir nemokome, kad jų Kristaus bažnyčioje turėtų būti.“

Tolesniame, XXIX skyriuje apie celibatą sakoma:

Tie, kurie yra gavę dangaus dovaną - celibatą, taigi širdimi, arba visa siela, yra tyri bei susilaikantys, nedeginami kankinančių aistrų, - tegul savo pašaukimu tarnauja Dievui, kol jaučiasi esą apdovanoti ta dieviškąja malone, ir tegu nesididžiuoja prieš kitus, bet nepaliaujamai tetarnauja Viešpačiui, nuoširdžiai ir nuolankiai. Jie daugiau sugeba rūpintis dieviškais dalykais, negu tie, kuriuos atitraukia asmeniškai šeimyniniai rūpesčiai. Tačiau jeigu, vėl netekę šios dovanos, pajustų nesiliaujančią liepsną, tegu prisimena apaštalo žodžius: „Geriau tuoktis, negu degti“ (1 Kor 7,9).

Nenuostabu, jog turintis pašaukimą tarnauti Dievui bei žmonėms, reformatų teologas Rože galėjo sukurti teologiškai priimtinas prielaidas tam tikro tikslo brolijai, kurioje dalyvautų ir protestantiškų Bažnyčių nariai. Taip pat teologas Rože padėjo evangelikams vyrams apsispręsti savotiškiems vyriškos brolijos „vienuolystės“ įžadams, kuriuose pasižadama tarnauti Kristui, laikytis neturto bei celibato vardan savo tarnystės.

Įdomu ir nuostabu, kad septyniadešimtaisiais XX amžiaus metais, kai Europoje ir Amerikoje kunkuliavo hipių judėjimas ir seksualinė „revoliucija“, į Taize bendruomenę pas celibatą pasirinkusius brolius protestantus jau atvykdavo tūkstančiai jaunų žmonių. Nuo 1969 metų Paryžiaus arkivyskupo leidimu į Taize bendruomenę leista įsitraukti ir Romos katalikams.

Visa tai yra įdomu. Dar daugiau, tikintis krikščionis, mąstydamas apie reformatą brolių Rože, jo padarytą veiklą, įkurtą ekumeninę broliją bei įtakingą, plačiai žinomą pasaulinę Taize krikščionių bendruomenę, neišvengiamai pajunta įvykusius nuostabius Šventosios Dvasios darbus.

Kristupas Mikalojus Manvydas Dorohostaiskis.

Hipika arba knyga apie arklius

Š.m. kovo 1 d. Vilniaus įgulos Karininkų Ramovėje biržiečių klubas „Krivulė“ ir Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugija surengė Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didžiojo maršalkos, Volkovysko, Mstislavlio ir Dinaburgo kapitono, Dorohostaisko ir Ašmenos valdytojo Kristupo Manvydo Dorohostaiskio knygos „Hipika arba knyga apie arklius“ sutiktuves.

Knyga parašyta XVII a. pradžioje, pirmą kartą išspausdinta „Hippica“ lenkų kalba 1603 metais Krokuvoje, gražiai iliustruota ir buvo perspausdinta keletą kartų: 1617 m. ir 1627 m. – Liubčioje, 1620 m. – Poznanėje, 1647 m. – Krokuvoje, 1700 m. bei 1730 m. Krokuvos akademijos – universiteto spaustuvėje. Vėliau „Hipika“ perspausdinta kaip kultūros paminklas 1861 m. ir 1979 m. išleista pirmojo leidinio faksimilė. Iš viso net aštuoni leidimai. Knygą puošia kunigaikščių Radvilų dailininko ir kartografo Tomo Makovskio (1575 – 1630) 45 vario raižiniai, sukurti 1602 m. Mikalojaus Kristupo Radvilos dvare Nesvyžiuje.

K. Manvydas – puikus žirgininkystės žinovas, lankęsis Europos žirgynuose, studijavęs geriausių specialistų patirtį, ir geras praktikas, pateikęs pavyzdžių iš Radvilų žirgyno bei savojo, laikyto Ašmenoje. Dabartinius žirgininkystės specialistus stebina autoriaus išsamumas ir labai gilus dalyko išmanymas. Veikalas, nors labai dalykiškas ir specifinis, parašytas gyvai, įdomiai, o teksto pajvairinimui įterpti Vergilijaus eilių posmeliai.

„Hipika“ susilaukė nematyto pasisekimo visuomenėje. Išties tai buvo labai reikalinga knyga: juk neramiojo XVII amžiaus pradžia vertė bajorus daugiau laiko praleisti balne, o ne universitetų aulose ar pokylių salėse.

Veikalas „Hipika“ yra pirmasis arklincystės vadovėlis ne tik Lietuvoje, Lenkijoje, bet ir visoje Rytų Europoje. Knyga prasideda pratarme, kaip įprasta baroko laikams, „prakilniu žodžiu“ į maloningąjį skaitytoją ir dedikacija valdovui Zigmantui III Vazai. Knygoje aprašomos arklių savybės, auginimas, veisimas, žirgų dresiravimas,

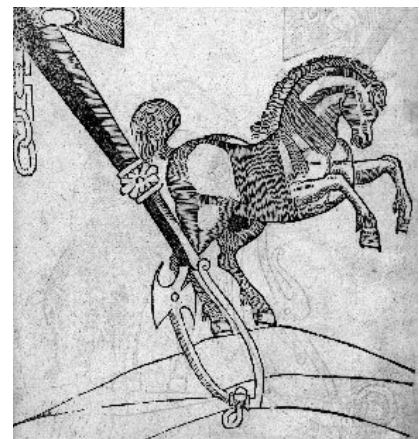
meistriško jojimo paslaptys, taip pat labai plačiai iliustruojant pateikti įvairiuose kraštuose vartoti pakinktai: apynasriai, žąslai, žabokliai, brizgilai. Iš keturių knygos dalių paskutinė skirta arklių gydymui, ligų aprašymui, vaistams. Pastarieji savo archajiškumu gali sukelti mums šypsena, bet vertinti reikia knygą istoriniu požiūriu, kaip dariusią įtaką arklincystės mokslui.

Pats knygos autorius Kristupas Mikalojus Manvydas Dorohostaiskis buvo vedęs Sofiją Radvilaite - LDK kunigaikščio Mikalojaus VII Radvilos (M. Radvilos Rudojo sūnaus) ir Sofijos Elenos Glebavičiūtės – dukrą ir taip susigiminiavęs su galingais LDK kunigaikščiais Radvilomis.

Manvydai – žymi lietuvių bajorų reformatų giminė. Jos pradininkas – LDK kalavijininkas Mikalojus Petraitis Aleknaitis 1547 m. iš valdovo Žygimanto Augusto gavo teisę įkurti miestelį savo valdoje Dorohostaiske (Lucko apskritis). Jo sūnus Mikalojus ėmė vadintis Dorohostaiskiu ir pradėjo naują giminės liniją. Mikalojus Manvy-

1647 m. laidimas

Knygos iliustracija

das buvo Lietuvos Statuto taisymo komisijos narys, Polocko vaivada, aktyvus reformatas, įsteigęs Ašmenoje spaustuvę, pagarsėjęs savo kalbomis Seime prieš dvasininkų dalyvavimą politikoje.

Manvydai buvo vieni iš LDK reformatų lyderių, priešinosi vis didėjančiai jėzuitų įtakai valstybinuose reikaluose, aktyviai gynė reformatų teises.

Kristupas Mikalojus Manvydas

Dorohostaiskis, vyresnysis Mikalojaus sūnus, gimė 1562 m. kovo 2 d. Sulaukęs septyniolikos, Kristupas jau buvo apkeliavęs Italiją. Susidomėjęs žirgais Neapolyje studijavo hipologiją. Vilniaus universitetas, valdomas jėzuitų, jam buvo nepriimtinas. Kristupas mokėsi Strasbūre, Fribūre, dalyvavo olandų kovose su ispanais.

Puikus išsilavinimas atvėrė jam kelią į diplomatinę tarnybą: 1587 m. dalyvavo derybose su Maskvos caro Fiodoro pasiuntiniais, 1589 m. - su imperatoriaus Karolio pasiuntiniais. 1600 m. taikė susivaidijusius gimines Radvilas ir Chodkevičius Slucko kunigaikštystės Sofijos Olelkaitės vedybų byloje. Buvo artimas karaliaus Zigmanto Vazos dvarui, greit kilo karjeros laiptais: 1588-1590 m. LDK stalininkas, 1590-1592 m. - LDK raikytojas, 1592-1596 m. - LDK pataurinininkis, 1596-1597 m. Lietuvos dvaro maršalka, 1597-1615 m. - Lietuvos didysis maršalka.

K. M. Manvydas pasižymėjo mūšiuose prie Kuoknesės, kur kovojo su švedais kartu su etmonu kunigaikščiu Kristupu Radvila Perkūnu, jo sūnumi Jonušu Radvila, lauko etmonu Jonu Karoliu Chodkevičiumi. Vadovaudamas dešiniajam Kristupo Radvilos kariuomenės sparnui nulėmė mūšio baigtį. Už Lietuvą Kristupas Mikalojus pralijo kraują ne tik Livonijos kare, bet ir Stepono Batoro žygyje prieš Maskvą, didvyriškai kovėsi 1611 m. Smolensko apgultyje, vienas pirmųjų įsiverždamas į tvirtovę.

Prof. dr. Libertas Klimka Kristupą Manvydą vadina LDK riteriu, kuris, gydydamas mūšiuose gautas žaizdas, Žiupronių dvare parašė žirgininkystės vadovėlį „Hipika“.

Kristupas Mikalojus Manvydas Dorohostaiskis nesulaukė gilios senatvės, mirė 1615 m. rugpjūčio 3 d. Vroclave, pakeliui į Sileziją, kur vyko gydysis sunkių sužeidimų, gautų mūšiuose su švedais ir rusais. Jo balzamuotas kūnas buvo parvežtas tėvynėn ir palaidotas Mūrinėje Ašmenoje, dabartinėje Baltarusijos teritorijoje.

Mūsų šaunioji žurnalistė ir ... virėja

Kovo 18 d. mūsų parapijetė, diplomuota žurnalistė Aurelija Arlauskienė (Liauskienė) šventė gražų Jubiliejų. Mums ji – puiki, draugiška, visada visur suspėjanti, niekada neatsisakanti padėti, dalyvauti, labai stropi parapijetė ir... sumani virėja! Tuo įsitikino visi virš keturiasdešimties ekskursijos į Medininkus dalyvių pernai metų spalio lietingąjį šeštadienį pamaitinti Būkų kaime šeiminkės Aurelijos ant laužo išvirta sočia sriuba. Aurelija, būdama „tikra“ žurnalistė, nekritikuoja ir nemenkina mūsų leidybinės veiklos. Atvirškčiai, jautriai pataiso, atsargiai „įstato į vėžes“. Jos straipsneliai mūsų „Vilniaus reformatų žiniose“ išsiskiria šmaikščiu, taikliu žodžiu, nors dažnai ji pasirašo slapy-

vardžiais: Arūnas Mildžius, Aukšė Skiparytė, Aurelija Gedvilaitė, Teresė Mockutė. Aurelija Gedvilaitė Arlauskienė gimė Kelmėje, darbininkų šeimoje. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę Aurelija dirbo specialiaja „Lietuvos aido“ korespondente Vakarų Sibire, Maskvoje, Gruzijoje, rengė reportažus iš Pietų Osetijos, Cchinvalio, kur tuo metu vyko ginkluotas susirėmimas. Visur suspėjanti, žurnalistinį darbą derino su tarnyba Seimo Valstybės atkūrimo komisijoje, buvo jos patarėja. Vėliau sukūrė tuo metu populiarią Lietuvos televizijos laidą „Faktas“, atgaivino žurnalistų profesinio leidinio „Žurnalistų žinios“ leidybą, kelerius metus buvo jo redaktore. Dirbo dienraščiu „Lietuvos žinios“,

I N F O R M A C I J A

„Respublika“ žurnalistinių tyrimų skyriuose.

Aurelijos Arlauskienės darbai ne kartą apdovanoti Lietuvos žurnalistų sąjungos kūrybinių konkursų prizais. Už principingumą ir pilietinę poziciją Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryboje Žurnalistų sąjunga A. Arlauskienę paskelbė „1997 metų žurnaliste“. Už pilietiškumą, žurnalistinę drąsą 2003 metais Aurelija apdovanota Sausio 13-osios atminimo medaliu.

1997 metais plačiai nuskambėjo žiniasklaidoje, kai Aurelija pirmą kartą žurnalistikos istorijoje, pasinaudodama Visuomenės informavimo įstatymo nuostatomis, padavė į teismą tuometinį sveikatos apsaugos ministrą Juozą Galdiką, neteikusį visuomenei reikšmingos informacijos, ir laimėjo.

Aurelija tapusi mūsų parapijiete, daug bendravo su kun. Tomu Šernu ir parašė faktais, autentiškais įspūdžiais ir išgyvenimais pagrįstą knygą „Tomas Šernas: vakar buvo rytoj“, kuri Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklos buvo išleista 2006 m. liepos 31 d. minint penkioliktąsias Medininkų skerdynių metines. 2007 m. kovo mėn. žurnalistei suteiktas Meno kūrėjos statusas, o gegužės mėn. - pagrindinė žurnalistikos V. Kudirkos premija už minėtą knygą. Nuo 2007 m. Aurelija Arlauskienė - didžiausio Lietuvos žurnalistų sąjungos Vilniaus skyriaus valdybos pirmininkė, pakeitusi šiose pareigose žinomą žurnalistę Danutę Jokubėniene.

Šiuo metu A. Arlauskienė yra almanacho „Žurnalistika 1990-2007“ redaktorė, leidinio „Savivaldybių žinios“ bendradarbė, renka medžiagą disertacijai „Lietuvos periodinės spaudos įtaka politiniam gyvenimui“, o pavasarį, jei Dievas leis, išvysime naują Aurelijos knygą „Asmens kodas: Lietuvos muitinė“.

Sveikindami Jubiliejaus proga, linkime Aurelijai neišsenkančios kūrybinių minčių versmės, energijos ir Viešpaties palaimos Jos gyvenimo kelyje.

„Vilniaus reformatų žinių“
leidėjai

■ **2008 m. gruodžio 12 d.** klube „Tarantino“ muzikos grupė „Weekends“, kurioje groja jaunieji mūsų parapijiečiai Kornelijus Šišla, vokalas, gitara, ir Ignas Skudrickas, mušamieji, pristatė savo debiutinį albumą. Pristatymo koncerte smuiku ir pritariamuoju vokalu jiems akompanavo žavioji Vilgailė Striužaitė.

■ **2009 m. vasario 12–15 d.** Vilniuje vykusio Knygų mugė buvo skirta Lietuvos vardo tūkstantmečiui paminėti ir išskirtinį dėmesį skyrė Lietuvos istorijai bei mūsų istorinėms kaimynėms - Baltarusijai, Lenkijai ir Ukrainai. Šios trys šalys Vilniaus knygų mugėje turėjo ne tik savo standus ir plačiai pristatė savo leidybą bei rašytojus, bet taip pat dalyvavo kultūrinėje programoje, kurioje buvo akcentuojama istorinė tematika: Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė, jos istorinės šaknys, atspindžiai šiuolaikinėje kultūroje, politikoje. Pirmoji diena buvo Baltarusijos ir atidarymo proga koncertavo Baltarusijos valstybinės filharmonijos

orkestras „Klasika Avangardas“, kurio sudėtyje fagotu grojo Minsko reformatų parapijos pamokslininkas Aleksiejus Frolovas.

■ **Vasario 15 d.** Vilniaus liuteronų bažnyčioje per ev. reformatų pamaldas buvo konfirmuoti du nauji parapijos nariai: daugumai gerai pažįstamas „Giesmės“ choristas, Klaipėdos universiteto Evangeliškos teologijos fakulteto II kurso studentas Evaldas Tamariūnas ir buvęs biržietis, dabar besimokantis Vilniuje, studentas Audrius Burbulyš. Konfirmavo parapijos klebonas kun. Tomas Šernas ir kun. Raimondas Stankevičius, giedojo Vilniaus ev. reformatų choras „Giesmė“ ir solistė Nijolė Kniukštaitė Vaičiulienė, atlikusi retai giedamą biržiečio kompozitoriaus Vl. Jakubėno giesmę „Jėzau - Tu mano gyvybė“ bei V. A. Mocarto „Ave vertum“.

■ **Balandžio 27 d., pirmadienį, 18 val. Mokytojų namų Mažojoje salėje šaukiama parapijos sesija – visuotinis parapijos susirinkimas.**

Sveikiname parapijietes

GENOVAITĖ INDRIŪNAITĖ,
vasario 16 d. atšventusių 75 metų Jubiliejų

seniūnės pavaduotoją
OTILIJĄ VAITKEVIČIENĖ,
kovo 1 d. atšventusių 85 metų Jubiliejų

ELVYRĄ LEVULIENĖ,
kovo 5 d. atšventusių 70 metų Jubiliejų

AURELIJĄ ARLAUSKIENĖ,
kovo 18 d. atšventusių 50 metų Jubiliejų

EUGENIJĄ PUODŽIŪNAITĖ BOBELIENĖ,
balandžio 1 d. švenčiančių 60 metų Jubiliejų

*Linkime Jubiliatėms stiprios sveikatos, puikios
nuotaikos, energijos bei visokeriopos Dievo palaimos!*

Vilniaus ev. reformatų parapijos valdyba ir seniūnų taryba

Kovo mėnesį vyko rinkimai parapijos seniūnijose, buvo išrinkta:

- Antakalnio seniūnija:** seniūnė Donata Indriūnaitė,
padėjėjai Austėja Nakienė, Evaldas Tamariūnas
- Centro seniūnija:** seniūnė Vida Cupreva,
padėjėja Dalia Pronskietytė, kandidatas
delegatu į Sinodą doc. dr. Šarūnas Liekis,
Mykolo Romerio universiteto Politikos mokslų
katedros profesorius.
- Žirmūnų seniūnija:** seniūnė Olga Tamulėnaitė,
padėjėjos Marytė Trečiokaitė,
Gabija Brazauskienė.
- Šeškinės seniūnija:** seniūnė Dalija Gudliauskienė,
padėjėja Kristina Šernaitė, kandidatė delegatu į
Sinodą Kristina Šernaitė

Lietuvos reformatų

Bažnyčios vadovybė:

Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios

Unitas Lithuaniae

Sinodo Konsistorijos

prezidentė

krt. dr. Renata Bareikienė

mob. 8 688 8 86 32

Lietuvos reformatų

kunigų telefonai:

Gen. superintendentas

kun. Rimas Mikalauskas

gyv. Biržuose

mob. 8~686 6 63 83,

Senjoras kun. emeritas Petras Čepas

gyv. Medeikiuose

tel. 8~450 5 85 77.

kun. dr. Kęstutis Daugirdas

(gyv. Vokietijoje)

kun. Tomas Šernas

gyv. Vilniuje, tel. 213 18 10

mob. 8~687 5 68 46,

kun. Raimondas Stankevičius

gyv. Vilniuje

tel. 8~5 240 65 95

mob. 8~655 4 36 78

kun. Sigita Švambarienė

gyv. Biržuose

mob. 8~681 6 66 61

diak. Gitana Gasiūnaitė

gyv. Prahoje

el. p. saules_miestas@yahoo.com

kun. Tomas Sakas

gyv. Kaune

mob. 8~656 4 50 16

Parapijos vadovybės telefonai:

Valdybos pirmininkė

krt. dr. Renata Bareikienė

mob. 8 688 88632

Valdybos pirmininkės pavaduotoja

Donata Indriūnaitė 234 28 24.

Seniūnai:

Vida Cupreva 236 32 24 d.,

mob. 8 673 0 45 37,

Dalija Gudliauskienė 242 91 18,

mob. 8 685 74951,

Olga Tamulėnaitė

277 03 14, mob. 8 613 60242

Danguolė Juršienė 219 11 09 d.,

241 69 81 n., mob. 8 612 20 402

Laiškus redakcijai galite rašyti

Laisvės pr. 55-10 LT-07190, Vilnius

Dalijai Gudliauskienei

El. paštas: dalija@mail.lt,

Parengė Dalija Gudliauskienė,

Korektorė Dalia Pronskietytė

Leidėjas:

Vilniaus ev. reformatų parapija

Tiražas 100 egz.